

Maria Pakkanen on yksi Suomen harvoista homekoiraohjaajista

Doora ja Ruusa löytävät homeen nopeasti

HÄMEENLINNA

LEA KARMALA

Fieldspanieli Ruusa ja käyttölinjainen labradorinnoutaja Doora juoksevat innoissaan nenä nuuhkien tutkimaan vanhan talon huoneita. Heti kun ne haistavat hometta, ne ilmoittavat siitä omistajalleen **Maria Pakkaselle**.

Hämeenlinnassa asuva Pakkanen on kouluttanut itsensä homekoiraohjaajaksi ja lemmikkinsä etsijäkoiriksi. Kolmikko on työryhmä, jonka voi kutsua apuun mihin päin vain eteläistä Suomea, jos kiinteistössä tai vaikkapa veneessä epäillään hometta.

Pakkasen yritys on nimeltään Hämeen Homekoirat. Hän on kehittänyt myös kiinteistönvälittäjille tarkoitettua Homekoiran tarkastama-tunnuksen, jota välittäjät voivat käyttää mainonnassaan.

– Hometutkimus tuo turvaa kaikille asuntokaupan osapuolille. Koirat ovat luotettava menetelmä, jolla homeen löytää nopeasti ja pintoja rikkomatta. Ne on koulutettu tunnistamaan sädesienet ja 20 yleisintä kosteusvauriokohteista löytyvää hometta, hän kertoo.

Töitä riittää

Homekoirille riittää Suomessa työsarkaa, mutta Pakkanen ei halua luoda asiasta mitään paniikkia.

– Vaikka puhutaan laajasta ongelmasta, sitä ei kannata hysterisoida. Mikrobeja on luontaisesti kaikkialla elinympäristössämme. Kosteusvaurioituneissa rakenteissa kasvaessaan ne saattavat kuitenkin olla vakava terveyshaitta. Kou-

Maria Pakkanen etsijäkoirat Doora ja Ruusa tekevät työtään innoissaan. Ne tunnistavat parikymmentä eri homelajia.

Ruusa on löytänyt hometta, sen merkiksi se on asettunut makuulle.

lutettu homekoira paikallistaa ihmiseen verrattuna tuhatkertaisesti paremmalla hajuaistillaan syvältä rakenteiden läpi tunkevan homeenhajun, sekä kosteat että

kuivat kasvustot.

Kosteusvaurioita tutkivat aina yhteistyössä useat toimijat. Pakkanen kuvailee koirien käyttämistä yhtenä työkaluna muiden tut-

Doora teki harjoituksessa löydöksen vanhan talon seinästä. Noin sadan neliön omakotitalon tutkimiseen koiralta kuluu vain kymmenisen minuuttia.

kimusten joukossa. Kohteessa ohjaaja kiertää sen ensin itse läpi ja täyttää alkuhaastattelulomakkeen. Koiratutkimuksesta saa aina jälkeensä kattavan raportin.

– Ongelmien syiden etsiminen on joskus salapolitiisyyttä, rakennuksia kun ei voida purkaa atomeiksi. Jos koira tekee ilmaisun, sen perusteella ei vielä pidä läh-

teä tekemään mitään, vaan silloin vaaditaan home- ja kosteusvaurioihin perehtyneen kuntotutkijan arvio.

Koko ajan treenattava

Etsijäkoiriksi käyvät esimerkiksi noutajat, spanielit, terrierit ja paimenkoirat. Sopivat yksilöt valitaan tarkasti syntymäpentueista.

– Koiria pitää koko ajan treenata, mutta myös vapaapäivät ovat niille tärkeitä. Työnsä ulkopuolella ne ovat tavallisia perhekoiria. Niiden kanssa on mukava tehdä töitä, se palkitsee monin tavoin, ja ne ovat itsekin innoissaan. Ruusa ja Doorakin aina oikein katsovat, kumpi pääsee hommiin, kun menemme johonkin kohteeseen, Pakkanen nauraa.

Tehokas keskittymisaika homeenhaistajille on tilanteesta riippuen alle puoli tuntia. Pakkanen mukaan kaiken a ja o on se, että ohjaaja osaa lukea koiraansa ja rytmittää työt sen mukaan. Eläkkeelle koirat jäävät 8-10 vuoden iässä.

Muuttumassa ykköstyöksi

Perheyrityksessä kaupan alalla työskennellyt Pakkanen on kouluttanut aiemmin spanieleita jäljestykseen.

– Rupesin jossain vaiheessa miettimään, että olisi kiva tehdä koira-avusteista kakkoistyötä. Nyt homekoirien ohjaus on muuttumassa ykköstyökseksi. Olen jo sopinut muun muassa yhteistyöstä varsinaissuomalaisen kiinteistönvälitystoimiston kanssa. Homekoirien käyttäminen on matalan portaatan tutkimus, koska se on verrattain edullinen, hän kertoo.

Homekoiraohjaajan on läpäistävä tasotesti

Suomessa homekoiraohjaajia koulutetaan Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa Kannuksessa. Ensimmäiset alan ammattilaiset valmistuivat sieltä vuonna 2012. Koulutus kestää 1-1,5 vuotta.

Kun Maria Pakkanen haki koulutukseen, pääsykokeissa hakijoita oli yli 50, opinnot

aloitti 18 opiskelijaa, ja tasotestin läpäisi 8 opiskelijaa. Lopuksi suoritettava tasotesti antaa ammattiin pätevyyden, joka tuo uskottavuutta toimintaan.

Ohjaajan opintoihin kuuluu myös rakennustekniikkaa, mikrobiologiaa ja lainsäädäntöä. Koulutuksessa

opiskelijalla on mukanaan yksi koira. Sen jälkeen hän opettaa samalla virkakoirakoulutusmenetelmällä muutkin koirat. Pakkasella ensimmäisenä koulutuksen sai Ruusa, joka on nyt neljävuotias. Dooralla on ikää kaksi vuotta.

Homekoirien, kuten tulli-

ja poliisikoirienkin, koulutuksessa on kolme perusasiaa, jotka niiden pitää omaksua: etsintätekniikka, hajun tunnistaminen ja ilmaisu, jolla koira ilmoittaa löydöksestä. Ilmaisu voi olla esimerkiksi makaaminen, istuminen, raapinen tai haukkuminen.

Homekoirien pitää treenata jatkuvasti. Harjoituksissa käytetään muun muassa viljeltyjä kasvustoja.